

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-279 /295

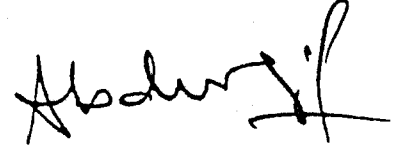
Ankara

13 / 1 / 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

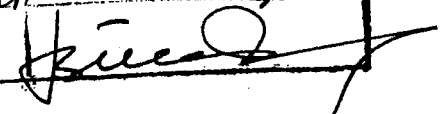
Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.



Abdullah GÜL
Başbakan

Eki :
Liste

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali E	- Geure - plan ve Bütçe
Ems	Dışişleri
Tarih 24.1.2003- 1/436	
M. Md.	1/5
BAŞKAN	

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-180 / 5495

Ankara

13/11/2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 18/10/2000 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadenizin Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonu Arasında Merkez Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.C.M.E. BAŞKANLIĞI	
Genel Kom.	-Genel Kom. -Plan ve Bütçe
Genel Kom.	-Dışişleri
Tarih	22.11.2000 1/778
K. M. A. D.	K. M. A. D. 1/778
<i>[Signature]</i>	

G E R E K Ç E

Karadeniz'de Çevre Kirliliği:

16 ülkenin atıklarıyla kirlenen Karadeniz dünyanın en fazla hasara uğratılmış denizlerinden biridir.

Karadeniz'i altı kıyıdaş ülke ile Karadeniz'e akan nehirleri paylaşan on ülke kirletmektedir. Sözkonusu havza 160 milyon nüfusu barındırmakta ve kıta Avrupa'sının yaklaşık yarısını kapsamaktadır. Tuna nehri Romanya'da Karadeniz'e ulaştığında yılda yaklaşık 60 ton civa, 1.000 ton krom, 4.500 ton kurşun ve 50.000 ton atık petrol boşaltmaktadır.

Özel coğrafyası Karadeniz'in her zaman yaşama elverişsiz bir su kitlesi olmasına yol açmıştır. Toplanan nehir ve yağmur sularının dışarıya aktığı tek kanal ise İstanbul Boğazı'dır.

Karadeniz'in ekolojik dengesi otuz yıl gibi kısa bir zaman süreci dahilinde bozulmuştur. Aşırı avlanmadan dolayı zaten büyük baskı altında olan balık ve deniz ürünleri zinciri süratle bozulmuştur. 1980'lerde 800.000 ton olan balık potansiyeli bugün 100.000 ton'a düşmüştür.

Karadeniz'in sınırlarötesi çevre problemleri, bu konuda uluslararası işbirliğini kaçınılmaz bir öncelik haline getirmiştir.

Bükreş Sözleşmesi:

Karadeniz çevresinin korunması amacıyla kıyıdaş altı devlet (Türkiye, Bulgaristan, Gürcistan, Romanya, Rusya Federasyonu ve Ukrayna) tarafından 21 Nisan 1992 tarihinde "Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi" ve eki protokoller imzalanmıştır.

Sözleşme 15 Ocak 1994 itibariyle yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Sözleşme ve Protokollerin amaçlarına ulaşabilmesi için gerekli çalışmaların yürütülmesinde koordinasyonun sağlanması için bir Karadeniz Komisyonu oluşturulmuştur. İstanbul'da yerleşik Komisyona taraf devletlerin vatandaşlarından oluşacak daimi bir Sekretarya hizmet verecektir. Türkiye Sekretaryanın kurulması ve üç yıllık işletme masraflarının % 40'ını karşılamayı taahhüt etmiştir.

Sekretaryanın kurulması için iki ayrı anlaşma imzalanmıştır. Bunlar Sözleşme uyarınca 6 kıyı devleti arasında akdedilmesi öngörülen "İmtiyaz ve Muafiyetler Anlaşması" ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komisyon adına Başkanı arasında 28 Nisan 2000'de İstanbul'da akdedilmiş "Merkez Anlaşması"dır.

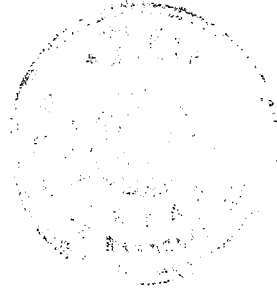
* "Merkez" ve "İmtiyaz ve Muafiyetler" Anlaşmalarının taraflarca imzalanamaması, geçtiğimiz altı yıl süresince Sekretaryanın oluşturulmasını; Komisyonun faaliyete geçirilmesini ve Karadeniz'de acilen önlem alınmasını zorunlu kılan büyük kirlilikle mücadele için gerekli uluslararası mali yardımın devreye sokulmasını engellemekteydi.

* (i) Dönem Başkanı Büyükelçi Sayın Fügen OK Başkanlığında 27-28 Nisan 2000 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen Karadeniz Komisyonu V. Toplantısı sonunda Merkez Anlaşmasının Komisyon Dönem Başkanı Büyükelçi Sayın Fügen OK ile Türk Heyeti Başkanı Çevre Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Okan UÇER tarafından imzalanmasıyla Sekretarya İstanbul'da kurulmuştur.

(ii) İmtiyaz ve Muafiyetler Anlaşması ise, Rusya hariç beş ülke temsilcilerince imzalanmış, Rusya tarafından da iç mevzuatının gerektirdiği formaliteler tamamlanınca imzalanması kararlaştırılmıştır.

Türkiye, Akdenizin Kirliliğe Karşı Korunması (Barselona) Sözleşmesi'nde edindiği deneyimden de yararlanarak, Karadenizin Kirliliğe Karşı Korunması (Bükreş) Sözleşmesi'nin oluşturulmasında ve Karadenizin Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonu Sekretaryasının İstanbul'da yerleştirilmesinde öncü rol oynamış, maddi kaynak tahsis etmiştir.

Merkez Anlaşmasının onaylanmasıyla Sekretaryanın İstanbul'da faaliyete başlaması Türkiye'nin uluslararası etkinliğine katkı teşkil edecek; Karadeniz'in kirliliğe karşı korunması için uluslararası fonlardan istifade edilebilmesini sağlayacaktır. Karadenize en uzun kıyılara sahip ülkemiz için bu denizin kirlenmesinin önlenmesi büyük önem arz etmektedir.



111

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KARADENİZİN KİRLİLİĞE KARŞI
KORUNMASI KOMİSYONU ARASINDA MERKEZ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 28 Nisan 2000 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz'in Kirliliğine Karşı Korunması Komisyonu Arasında Merkez Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit
BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

<i>[Signature]</i> D. BAĞÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>[Signature]</i> H.H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>[Signature]</i> M. C. ERŞİNER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>[Signature]</i> R. Y. YILMAZ Devlet Bak.
<i>[Signature]</i> Prof. Dr. T. T. ÖZKAY Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> M. KECİLLİ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof. Dr. Ş. S. GÜRE Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> F. BAL Devlet Bakanı
<i>[Signature]</i> Y. YALOVA Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof. Dr. S. UŞENMEZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> S. ÇAKMAKOĞLU Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> R. Y. YILMAZ Devlet Bakanı
<i>[Signature]</i> H. GEMİCİ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof. Dr. S. UŞENMEZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> E. Z. AYDALI Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> F. BAL Devlet Bakanı
<i>[Signature]</i> F. BAL Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof. Dr. T. T. ÖZKAY Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> S. ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı	<i>[Signature]</i> S. TANTAN İçişleri Bakanı
<i>[Signature]</i> İ. CEM İçişleri Bakanı	<i>[Signature]</i> S. SURAL Milliye Bakanı	<i>[Signature]</i> M. BOSTANCIĞI Milli Eğitim Bakanı	<i>[Signature]</i> S. TANTAN İçişleri Bakanı
<i>[Signature]</i> K. AYDIN Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof. Dr. S. UŞENMEZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof. Dr. S. UŞENMEZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> S. TANTAN İçişleri Bakanı
<i>[Signature]</i> M. KECİLLİ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof. Dr. S. UŞENMEZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> S. TANTAN İçişleri Bakanı
<i>[Signature]</i> Prof. Dr. S. UŞENMEZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> Prof. Dr. S. UŞENMEZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>[Signature]</i> S. TANTAN İçişleri Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KARADENİZ'İN KİRLİLİĞE KARŞI KORUNMASI KOMİSYONU ARASINDA
MERKEZ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonu,

Karadeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi'nin XVII inci Maddesinin 11 inci fıkrasını gözönünde tutarak,

Sözleşme'nin, Komisyon ve Sekreteryası'nın Merkezlerinin İstanbul'da kurulmasını öngören XVII inci Maddesinin 6 inci fıkrasını dikkate alarak,

Sözleşme'nin, Temsilciler, Yedek Temsilciler, Danışmanlar ve Akit Tarafların Uzmanlarının uluslararası hukuka uygun olarak diplomatik ayrıcalıklar ve bağışıklıklardan her bir Akit Tarafın ülkesinde yararlanacağını belirten XVII inci Maddesinin 8 inci fıkrasını dikkate alarak,

Karadeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması Komisyonu'nun Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Anlaşma'yı dikkate alarak,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin aynı zamanda Sözleşme'nin uygulanması için Karadeniz'e kıyıdaş devletlere yardımcı olma amaçlı "Karadeniz Çevre Programı" adlı bölgesel projenin Program Koordinasyon Birimi'ne de evsahipliği yaptığını gözönüne alarak

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

Madde 1
Tanımlar

Bu Anlaşma'nın amaçları çerçevesinde;

- a) "Sözleşme", 21 Nisan 1992 tarihinde Bükreş'te imzalanan Karadeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi anlamına gelir;
- b) "Akit Taraf", Sözleşme'ye taraf olan Devlet anlamına gelir.
- c) "Komisyon", Sözleşme'nin XVII inci Maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca kurulmuş bulunan Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonu anlamına gelir ve Komisyon'un Sekreteryası ile diğer yardımcı organlarını da kapsar.
- d) "Sekreteryası", Komisyon'un Sözleşme'nin XVII inci Maddesinin 6 inci fıkrası uyarınca kurulacak olan daimi organı anlamına gelir.
- e) "Hükümet", Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti anlamına gelir.



f) "Evsahibi Akit Taraf", duruma göre, ülkesinde, Komisyon'un Merkezinin veya binasının bulunduğu, Komisyon'un veya organının bir toplantısına evsahipliği eden ve Komisyon'un görevini icra eden herhangi bir Sekretarya personeli mensubunun bulunduğu Akit Taraf anlamına gelir.

g) "Akit Taraf Temsilcileri", heyetlerde yer alan Danışmanlar ve Uzmanlar da dahil olmak üzere, Komisyon'un veya organının toplantılarına katılmak üzere Akit Taraflarca gönderilen, Temsilciler, Yedek Temsilciler ve diğer heyet üyeleri anlamına gelir.

h) "İcra Müdürü", Sekretarya'nın baş yöneticisi anlamına gelir.

i) "Sekretarya Görevlileri", Komisyon tarafından atanan ve Komisyon tarafından kabul edilen personel düzenlemelerine tabi olan İcra Müdürü ve diğer görevliler anlamına gelmektedir.

j) "Destek Personeli" mahalli olarak istihdam edilen ve saat başı ücret alanlar da dahil olmak üzere İcra Müdürü tarafından atanan yedek, idari ve teknik personeldir ve Komisyon tarafından kabul edilen personel düzenlemelerine tabidir.

k) "Komisyon Binası", mülkiyetinden bağımsız olarak, Komisyon'un işlevlerini yerine getirmek amacıyla geçici ya da daimi olarak kullandığı binalar, bina bölümleri ve bunlara bitişik araziler anlamına gelmektedir.

Madde 2 Yorum

Bu Anlaşma, ana hedefi olan, Komisyon'un Türkiye Cumhuriyetindeki (İstanbul şehri) Merkezinde, sorumluluklarını yerine getirmesini ve amaçlarıyla işlevlerini gerçekleştirmesini sağlama hedefi ışığında yorumlanacaktır.

Madde 3 Tüzel Kişilik

Komisyon tüzel kişiliğe sahip olacaktır. Komisyon,

- a) akit yapma,
- b) taşınır ve taşınmaz mal satın alma ve elden çıkarma,
- c) yasal işlemleri başlatma,

yetkisine sahiptir.



Madde 4 **Adli Takibattan Bağışıklık**

1. Komisyon, faaliyetleri çerçevesinde, aşağıdaki durumlar dışında her türlü adli takibattan bağışık olacaktır:

a. Komisyon'a ait veya onun adına işletilen bir aracın neden olduğu kazadan kaynaklanan ve sigorta tarafından tazmin edilmeyen hasarlardan dolayı üçüncü kişilerin açtığı sulh davaları,

b. Komisyon veya personelinin ihmali ya da eylemi sonucu ortaya çıkan kişisel yaralanma veya ölümle ilgili sulh davaları,

2. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, Komisyon'un malları ve varlıkları, nerede ve kimde bulunduğu bakılmaksızın, icrai, idari, adli veya yasal kararlara dayanan arama, sorgulama, el koyma, kamulaştırma ve diğer herhangi bir tür müdahaleden muaf olacaktır.

Madde 5 **Bina**

1. Hükümet, Komisyon'a kira bedelsiz ve süresiz olarak uygun bir bina temin edecektir. Komisyon'un daimi merkezinin yeri Komisyon'la istişare halinde seçilecektir. Komisyon binası karşılıklı mutabakatla değiştirilebilir.

2. Hükümet gerekli durumlarda Komisyon'un ilave bina edinmesini ve kiralamasını kolaylaştırmayı üstlenecektir.

3. Komisyon binası dışında Akit Taraflar veya Komisyon tarafından düzenlenen toplantılar için Hükümet'le birlikte kullanılabilecek her türlü mekan geçici olarak Merkez'in parçası sayılacaktır.

4. Hükümet ve Komisyon beraberce, Karadeniz'le ilgili çalışma ya da programlar gerçekleştirmekte olan üçüncü tarafların Merkez'i geçici veya sürekli olarak kullanmalarına izin vermek hususunda anlaşabilirler.

5. Komisyon binasına elektrik, su, kanalizasyon, gaz, posta, telefon, faks, teleks, modem, elektronik posta, atık su boşaltımı, çöp toplama ve yangından korunmayı da içeren gerekli kamu hizmetleri temin edilecektir. Hükümet bu tür kamu hizmetlerini Komisyon'a diğer hükümetlerarası uzman kuruluşlara sağladığından daha az elverişli koşullarda sağlayamaz.

6. Komisyon binası dokunulmazlığa sahip olacaktır.

7. Evsahibi Akit Taraf Hükümeti, Komisyon binası içinde ve yakınlarında, her türlü izinsiz giriş veya zarara karşı ve huzur bozucu her türlü durumu önleyecek şekilde Komisyon'un hükümetlerarası kuruluş statüsüyle uyumlu biçimde uygun güvenlik ortamını sağlayacaktır.



Madde 6

Fonlar ve Paralar

Komisyon, işlevleri çerçevesinde, Akit Taraflarca ortaklaşa uygulananlar dışında mali denetim, düzenleme ve moratoryumlarla sınırlandırılmaksızın,

- a) her çeşit fon, altın ve paraya sahip olabilecek ve herhangi bir para üzerinden işlem yapabilecektir.
- b) fon, altın veya parasını bir ülkeden diğer bir ülkeye veya Ev Sahibi Akit Tarafın ülkesi içinde serbestçe transfer edebilecek ve elinde bulunan herhangi bir ülke parasını diğer bir ülke parasına çevirebilecektir.

Madde 7

Arşivlerin Dokunulmazlığı

Komisyon'un arşivi nerede ve kimde olursa olsun dokunulmazdır. "Arşiv" terimi, Komisyon ya da Komisyon tarafından bu göreve getirilen herhangi bir gerçek ya da tüzel kişinin sahip olduğu veya bu kişi tarafından saklanan tüm bilgiler, kayıtlar, yazışmalar, belgeler, elyazmaları, fotoğraflar, filmler ve kayıtlar anlamına gelmektedir.

Madde 8

Harcamalar

1. Hükümet, Komisyon Merkezi'nin kurulması ile ilgili toplam başlangıç harcama tutarının %40'ını karşılayacaktır. Toplam tutarın geriye kalan %60'lık bölümü ise diğer Akit Taraflarca karşılanacaktır.

Üç yıl boyunca Hükümet, Komisyon işletme giderlerinin %40'ını karşılayacaktır. Bu tür masrafların geriye kalan %60'ını ise diğer Akit Taraflar karşılayacaktır.

2.a) Komisyo'nun ve Sekreteryaya'nın ihtiyacı olan bilgisayar, bilgisayar yazıcı, CD ROM üniteleri, telefaks ve fotokopi makinaları, modem ve diğer cihazlar Komisyon bütçesinden satın alınacaktır.

b) Mobilya ve diğer büro elemanları/sistemleri Komisyon bütçesinden satın alınacaktır.

c) (a) ve (b) fıkralarını ilgilendiren tüm bakım ve işletme giderleri Komisyon bütçesinden karşılanacaktır.

d) Sekreteryaya'nın elektrik, su (iklimlendirme/soğutma dahil), telefon, faks, elektromik posta ve diğer haberleşme ücretleri, temizlik, mutad bakım ve sıhhi hizmetler gibi işletme masrafları Komisyon bütçesinden karşılanacaktır.

Madde 9

Gümrük Vergileri ve Dolaysız Vergilerden Bağışıklık

1. Komisyon, varlıkları, geliri ve diğer malları:

- a) Gelir vergisini ve kurumlar vergisini de içeren bütün dolaysız vergilerden muaf tutulacaktır; ancak, esasen kamu kullanım harçlarından ibaret olan vergilerden muafiyet talep etmeyecektir.
- b) Resmi kullanımı ve yayım faaliyetleri için ithal veya ihraç ettiği kalemlerin ihracatı veya ithalatı, bu ithalat ve ihracat nedeniyle talep edilen ve özel hizmetler için alınan harçlar saklı kalmak koşuluyla gümrük vergilerinden ve sınırlamalardan muaf olacaktır. Ancak bu muafiyetten yararlanarak ithal edilen kalemler, Hükümet'le üzerinde anlaşılmış durumlar dışında, ithal edildikleri ülkede satılmayacaktır.
- c) Bu maddenin amaçları uyarınca, vergiler, ilgili Akit Tarafların yönetmeliklerine uygun olarak tesis edilen ya da tesis edilebilecek gümrük vergileri, vergiler ve ilgili harçlar anlamına gelmektedir.

2. Genel bir kural olarak, Komisyon taşınır ve taşınmaz mallar veya hizmetlerin satışı sırasında satış bedelinin bir bölümü olarak alınan dolaysız vergiler ve KDV gibi vergilerden muafiyet talep etmeyecektir. Bununla birlikte, resmi olarak kullanılmak üzere bu tür vergiler tahakkuk ettirilmiş veya ettirilebilecek olan mal ve hizmetlere ilişkin olarak Komisyonca yapılacak önemli alımlarda, ilgili Akit Tarafın Hükümeti, uygun olan tüm durumlarda, vergi veya harç miktarının düşülmesi veya iade edilmesi için gerekli idari düzenlemeleri yapacaktır.

Madde 10

Haberleşme ve Yayınlar

1. Komisyon'a Türkiye içerisinde, resmi haberleşmeleri konusunda, Hükümet tarafından diğer BM Uzmanlık Kuruluşlarına posta, teleks, telgraf, radyograf, telefoto, telefon ve diğer iletişim araçlarına ilişkin öncelikler ve vergiler ile basın, televizyon ve radyo enformasyonundan yararlanma ücretleri konusunda yapılmakta olandan daha az elverişli bir muamele yapılmayacaktır.

2. Komisyonun resmi yazışmalarına ve diğer resmi haberleşmelerine hiçbir sansür uygulanmayacaktır.

Madde 11

Hükümet ile Temaslar

İcra Müdürü, Sekreteryaya'nın etkinlikleri ve günlük yönetimiyle ilgili hususlarda Hükümet'le doğrudan temas kurmaya yetkilidir. Ancak esasa ilişkin konularda Hükümetin muhatabı, Başkanı kanalıyla Komisyon olacaktır.

Madde 12

Akit Tarafların Temsilcileri ve Komisyon Başkanı

1. Akit Tarafların Temsilcileri ve Komisyon Başkanı işlevlerini yerine getirirlerken ve toplantı yerlerine ya da toplantı yerlerinden yapacakları seyahatlerde, Sözleşme'nin XVII'inci Maddesinin 8 inci fıkrasında belirtilen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanacaklardır. Bu hüküm, bir Temsilci ile bu Temsilcinin uyruklüğünü taşıdığı Akit Tarafın makamları arasında uygulanmaz.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasında sözü edilen kişilere tanınan ayrıcalık ve bağışıklıklar Akit Tarafların Temsilcilerine kişisel çıkarları için değil, Komisyon ile ilgili görevlerini bağımsız bir şekilde gerçekleştirebilmelerine olanak tanımak amacıyla sağlanmıştır. Sonuç olarak, bir Akit Tarafın, bağışıklığın adaletin tecellisine engel olacağını düşündüğü ve bağışıklığı tanınış amacına hanel getirmeksizin kaldırmanın mümkün olduğu hallerde, Akit Taraf bağışıklığı kaldırmakla yükümlüdür.

Madde 13 **Sekretarya Görevlileri**

1. Sekretarya Görevlileri resmi görevlerini yerine getirirken veya resmi yazışmalar ve bunlara ilişkin belgeler oluştururken gerçekleştirdikleri tüm yazılı ve sözlü eylemleri konusunda yasal süreçlerden muaftırlar.

2. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olan ve sürekli olarak Türkiye’de ikamet eden yabancılar dışında kalan Sekretarya Görevlileri Türkiye içinde ve Türkiye ile bağlantılı olarak aşağıdaki ayrıcalık ve bağışıklıklara sahip olacaklardır:

- a) Komisyon tarafından kendilerine ödenen ücret ve ikramiyelerle bağlantılı olarak ve muadil rütbeli Birleşmiş Milletler görevlilerinin Türkiye’de 1946 tarihli Birleşmiş Milletlerin Ayrıcalıkları ve Bağışıklıkları Sözleşmesi uyarınca yararlandıkları koşullarda vergiden muaf olacaklardır.
- b) Kendileri, eşleri ve kendilerine bağımlı 18 yaşın altındakiler göçmen kısıtlamalarından, yabancılara uygulanan kayıt işlemlerinden, tüm kişisel hizmetlerden, hangi türde olursa olsun tüm kamu hizmetlerinden ve askere alınma, savunma katkıları, iâşe-ibate sağlama gibi askeri yükümlölüklerden Türkiye Cumhuriyeti ülkesi için de muaf olacaklardır.
- c) Türkiye Cumhuriyeti’nde bulunan muadil rütbeli Birleşmiş Milletler görevlilerine 1946 tarihli Birleşmiş Milletlerin Ayrıcalıkları ve Bağışıklıkları Sözleşmesi uyarınca döviz alım-satımı konusunda tanınan ayrıcalıklara sahip olacaklardır.
- d) Türkiye Cumhuriyeti’ndeki muadil rütbeli Birleşmiş Milletler görevlilerine uluslararası bir kriz durumunda eşleri ve kendilerine bağımlı bulunan akrabalarıyla birlikte 1946 tarihli Birleşmiş Milletlerin Ayrıcalıkları ve Bağışıklıkları Sözleşmesi uyarınca ölkelerine geri dönüş konusunda tanınan imkanlara sahip olacaklardır.
- e) Türkiye Cumhuriyeti’nde göreve yeni başladıklarında 1946 tarihli Birleşmiş Milletlerin Ayrıcalıkları ve Bağışıklıkları Sözleşmesi’nin Birleşmiş Milletler görevlilerine sağladığı, mobilyalarını ve şahsi mallarını gümrüksüz olarak ithal etme hakkına sahip olacaklardır.

Sekretarya görevlileri, görev süreleri sona erdiğinde bu fıkraya tabi mobilyalarını ve şahsi mallarını ihraç ettikleri takdirde sözkonusu ihraçla ilgili hizmetlere ödenecek ücretler dışında gümrük vergilerinden muaf olacaklardır.

3. Ayrıcalık ve bağışıklıklar görevlilere kişisel çıkarları için değil, sadece Komisyon’un menfaatleri çerçevesinde tanınmıştır. Komisyon, bağışıklığın adaletin tecellisine engel olacağı ve kaldırılabilirliği görüşünde olduğu her durumda İcra Müdürü dahil Sekreteryaya Görevlilerinin bağışıklığını kaldırma hakkına sahiptir ve bunu yapmakla görevlidir.

4. Görevlerini icra etmelerinde kolaylık sağlamak amacıyla kendilerine, eşlerine ve kendilerine bağımlı 18 yaşın altındaki kişilere Hükümet tarafından oturma iznine muadil kimlik kartları verilecektir.

Madde 14 **Sekretarya'nın Destek Personeli**

1. Sekretarya'nın destek personeli, görevleriyle ilgili hususlarda herhangi bir bilgi vermeye veya bu görevle ilgili resmi yazışma ve belge üretmeye hiçbir şekilde mecbur değildir.

2. Türk vatandaşı olan ve sürekli olarak Türkiye'de ikamet eden yabancılar dışındaki Sekretarya destek personeli:

a) Sekretarya için verilen hizmetlerle ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin çalışma ve yabancı emekle ilgili yasa ve yönetmeliklerinin çalışma izni konusunda getirmiş olduğu her türlü yükümlülükten muaf tutulacaklardır.

b) Hizmetleri için aldıkları ücretler vergi ve harçlardan muaf tutulacaktır.

c) Tüm şahsi hizmetlerden, hangi türde olursa olsun tüm kamu hizmetlerinden ve askere alınma, savunma katkıları, işe-ibate sağlama gibi askeri hizmetlerden Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde muaf olacaklardır.

3. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve sürekli olarak Türkiye'de ikamet eden yabancılar dışındaki Sekretarya destek personeli için Hükümet statülerine uygun kimlik kartları düzenleyecektir. Bu kartlar aynı zamanda oturma izni olarak kullanılacaktır.

4. İcra Müdürü bir Sekretarya destek personeli mensubunun bu maddenin 1 inci fıkrasında sağlanan bağışıklığını, adaletin tecellisine engel olacağını düşündüğünü takdirde kaldırma hakkına sahiptir ve bunu yapmakla görevlidir.

Madde 15 **Sosyal Güvenlik**

Sosyal güvenlikle ilgili konularda Sekretarya görevlilerine 18 Nisan 1961 tarihli Diplomatik İlişkilere Dair Viyana Sözleşmesi'nin hükümleri uygulanabilecektir.

Madde 16 **İşbirliği**

Komisyon, adli işlerin gerektiği gibi idare edilmesi, polisiye düzenlemelere uyulmasının temini ve yukarıdaki 13 üncü ve 14 üncü Maddelerde belirtilen ayrıcalık ve bağışıklıklarla ilgili suistimallerin önlenmesi için Hükümetin yetkili makamlarıyla her zaman işbirliği yapacaktır.

Madde 17 **Atamaların Bildirilmesi**

İcra Müdürü, her yıl Hükümete tüm Sekretarya görevlilerinin ve destek personelinin listesini gönderecektir. İcra Müdürü, bir Sekretarya görevlisi göreve başladığında ya da görevden ayrıldığında Komisyon adına Hükümet'i haberdar edecektir. İcra Müdürü her iki durumda da söz konusu şahsın Türkiye vatandaşı ya da sürekli olarak Türkiye'de ikamet eden biri olup olmadığını belirtecektir.

Madde 18 **Değişiklikler**

Komisyon ve Hükümet bu Anlaşma üzerinde her zaman değişiklik önerisinde bulunabilirler ve Anlaşma, Komisyon'la Hükümet arasında müzakere yoluyla değiştirilebilir.

Madde 19 **Anlaşmazlıkların Çözümü**

Bu Anlaşma'nın yorumlanmasından veya uygulanmasından doğabilecek her türlü anlaşmazlık Komisyon ve Hükümet arasında müzakere yoluyla çözümlenecektir.

Madde 20 **Yürürlüğe Girme ve Sona Erme**

Bu Anlaşma Saklayıcı Devletin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nden Anlaşma'nın ulusal mevzuata uygun olarak onaylanmış bulunduğu hususunda yazılı bilgi aldığı günün ertesi günü yürürlüğe girecek ve Merkez'in yeri İstanbul'da olduğu sürece yürürlükte kalacaktır.

Komisyon Merkezi'nin Türkiye Cumhuriyeti ülkesi dışına taşınması halinde, bu Anlaşma, Komisyon mal varlığının taşınması ve elden çıkarılması için gerekli olan makul bir sürenin sonunda Akit Tarafların kararı ile sona erecektir.

İstanbul'da 28 Nisan 2000 tarihinde, her iki metin eşit derecede geçerli olacak şekilde Türkçe ve İngilizce dillerinde ve her iki dilde üçer nüsha olarak imzalanmış olan bu Anlaşma, Saklayıcı Devlet, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Karadeniz Komisyonu tarafından saklanacaktır.

Komisyon Adına

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

